MA-II-136

April-2007 Sociology (Subsidiary) Paper-III (Research Methods)

Time: 3 Hours [Max. Marks: 100

સુચના : (૧

- (૧) બધા પ્રશ્નોના ઉત્તરો લખો.
- (૨) દરેક પ્રશ્નના ગુણ સરખા છે.
- (૩) તમામ ઉત્તરોના ક્રમાંક પ્રશ્નપત્રના ક્રમાંક મુજબ જ લખો.
- ૧. સંશોધન પ્રશ્નની ઓળખ, પસંદગી અને ઘડતરને લગતાં વિવિધ પાસાંની ચર્ચા કરો.

અથવા

સામાજિક સર્વેક્ષણ એટલે શું ? સામાજિક સંશોધનમાં નિદર્શ સર્વેક્ષણોની જરૂરિયાત સમજાવો.

ર. સામાજિક સંશોધનમાં માહિતી એકત્ર કરવા માટેના સાધનો તરીકે નિરીક્ષણ અને પ્રશ્નાવલિની ચર્ચા કરો.

અથવા

સંશોધન ડિઝાઈનનો અર્થ સમજાવી તેના વિવિધ પ્રકારો ટૂંકમાં ચર્ચો.

સંશોધન અહેવાલ લેખનની વિગતે ચર્ચા કરો.

અથવા

સમાજશાસ્ત્રમાં સંશોધન અને સિદ્ધાંતનું પરસ્પરાવલંબન સ્પષ્ટ કરો.

૪. નીચેની માહિતી પરથી X તથા Y વચ્ચેના પિયર્સનના સહસંબંધ અંકની ગણતરી કરો.

X 3, 4, 7, 8, 6, 4, 9, 5, 6, 7.

Y 5, 6, 5, 4, 7, 2, 7, 5, 7, 4.

અથવા

સંશોધન અહેવાલ લેખનમાં વર્ગીકરણ અને અર્થઘટનનું મહત્ત્વ સમજાવો.

પ. નીચેની માહિતી પરથી દર્શાવેલ વિદ્યાર્થીઓના જાતિગત દરજ્જા સાથે પરિણામનો કોઈ સંબંધ નથી. એવી ઉપકલ્પના x^2 કસોટી દ્વારા આંકડાશાસ્ત્રીય સાર્થકતાની 0.05 કક્ષાએ ચકાસણી કરો.

(નોંધ – આંકડાશાસ્ત્રીય સાર્થકતાની કક્ષા = 0.05 અને સ્વાતંત્ર્ય માત્રા = 3 સાથે $x^2 = 7.815$ થાય છે.)

પરીક્ષાનું પરીણામ

જાતિ	નાપાસ	પાસ ક્લાસ	સેકન્ડ ક્લાસ	ફર્સ્ટ ક્લાસ	કુલ.
છોકરાઓ	28%	42%	16%	14%	100% (50)
વિદ્યાર્થીનીઓ	16%	38%	33%	13%	100% (100)

અથવા

ટૂંકનોંધ લખો. (કોઈપણ **બે**)

- (૧) ક્ષેત્રકાર્યકરને તાલીમ.
- (૨) સામાજિક સંશોધનમાં પદ્ધતિશાસ્ત્રના પ્રશ્નો.
- (૩) સહભાગી અવલોકન.

MA-II-136 2

	Seat No. :		
			MA-II-136 April-2007 Sociology (Subsidiary) Paper-III (Research Methods)
Time	e: 3 Hour	rs]	[Max. Marks: 100
Instr	ructions :	(1) (2) (3)	Attempt all questions. Each question carries equal marks. Write the answer number as per the question paper.
1.	Discuss the problem.	he var	ious aspects of identification, selection, and formulation of a research
			OR
	What is so	ocial s	urvey? Discuss the need of sample surveys in social research.
2.	Discuss q	uestio	nnaire and interview as tools of data collection in social research. OR
	Explain th	ne mea	nning of research design and discuss in brief its types.
3.	Discuss in	n detai	l about reporting research.
			OR
	Define the	e inter	dependence between research and theory in sociology.
4.	Calculate	the Pe	earson's coefficient of correlation of the following data.

OR

4,

6,

7,

8,

4.

X

Y

3,

5, 6,

7,

5, 4,

Explain the importance of classification and interpretation in the reporting research.

9,

2, 7, 5,

5,

6,

7,

7.

4.

5. The percentages indicating the results in an examination of boys and girls are given in the following table. Examine the hypothesis of no relationship between sex and results in an examination by performing a x^2 – test at 0.05 level of significance. Note: $x^2 = 7.815$ with d.f. = 3 and level of significance 0.05.

Results in the examination

Sex	Fail	Pass	Second	First	Total
Boys	28%	42%	16%	14%	100% (50)
Girls	16%	38%	33%	13%	100% (100)

OR

Write short notes. (any two)

- (1) Training to field worker.
- (2) Problems of methods in social research.
- (3) Participant observation.

MA-II-136 4